

MEMORIU

Senatul Universității din București, în ședința din 18 iunie 2025, a analizat *Standardele de calitate specifice privind modul de desfășurare a activităților aferente programelor de studii universitare la forma de organizare cu frecvență, din ciclul II de studii, diferențiate în raport cu domeniile de studii universitare* (cf. mai ales cap. IV), trimise spre consultare publică de către ARACIS în data de 13 iunie 2025, și face următoarele observații, în acord cu reprezentanții tuturor facultăților universității:

Modul în care absolvenții pot accesa cariera didactică în învățământul preuniversitar, precum și formula actuală a masteratului didactic/didactic integrat, așa cum sunt definite de Legea învățământului superior nr. 199/2023 (Articolul 102), aduc grave prejudicii atât formării de specialitate, cât și psihopedagogice a cadrelor didactice care vor preda în sistemul de învățământ preuniversitar. Un profesor competent trebuie să transmită elevilor cunoștințe, să formeze aptitudini, să cultive valori, apelând la instrumente didactice adecvate; condiția esențială pentru a putea realiza toate acestea este să-și cunoască foarte bine **domeniul de specializare**, să aibă, la rândul său, aceste cunoștințe, competențe și valori, pentru care doar cei 3 ani de licență nu sunt suficienți.

De mulți ani, constatăm o defavorizare a pregătirii de specialitate, uitând că în primul rând cadrele didactice trebuie să aibă cunoștințe care merită și trebuie transmise mai departe. Iar rezultatele se văd: absolvenții au tot mai puține cunoștințe în toate domeniile științifice, umaniste și exacte deopotrivă. Plusul de pregătire practică prevăzut în concepția actuală a masteratului didactic/didactic integrat, prevăzută a se realiza în școli de aplicație, nu poate garanta o calitate mai bună a profesorilor, atâta timp cât ei nu stăpânesc foarte bine conținuturile specialității lor. Încă o dată, observațiile polemice ale lui Titu Maiorescu la adresa formelor fără fond se dovedesc, din păcate, valabile, căci, în actuala concepție a masteratului didactic, „primejdioasă în această privință nu e atât lipsa de fundament în sine, cât este lipsa de orice simțire a necesității acestui fundament în public, este suficiența cu care oamenii noștri cred și sunt crezuți că au făcut o faptă atunci când au produs [...] numai o formă goală.” Responsabilitatea socială a profesorilor este mult prea mare, cu serioase consecințe în pregătirea noilor generații timp de câteva decenii, pentru a putea risca experimente de natură să elimine ceea ce nu va mai putea fi recuperat.

Or, planul de învățământ al masteratului didactic/didactic integrat acordă prioritate practicii de specialitate (48 de credite din 60, adică 80% din total), ceea ce reduce drastic calitatea **formării de specialitate** pe care o poate oferi, în prezent, un masterat de cercetare sau profesional cu durata de 2 ani și 120 de credite, și deopotrivă calitatea **pregătirii psihopedagogice** de nivel universitar, așa cum s-a realizat până acum.

În al doilea rând, departajarea netă a celor două filiere – didactică și de cercetare/profesională – prin trasee de masterat diferite, nu este doar lipsită de logică economică (întrucât ambele programe pot fi urmate în regim de finanțare bugetară), ci și consumatoare de timp, ineficientă și lipsită de flexibilitate.

În condițiile în care sistemul academic românesc și-a asumat adoptarea sistemului Bologna, ceea ce presupune un minimum de 300 de credite pentru licență și masterat, acest traseu de formare de 240/270 de credite, corespunzând licenței și masteratului didactic/didactic integrat, încalcă în mod vădit principiile pe care funcționează învățământul superior în aria europeană Bologna, periclitează recunoașterea internațională a diplomelor și restrânge dreptul de a profesa al absolvenților doar la cariera didactică.

Având în vedere toate aceste argumente, precum și numeroasele solicitări anterioare trimise MEC în perioada 2023-2025 rămase nesoluționate, solicităm:

1) Adăugarea, la *Capitolul XII. Formarea inițială pentru cariera didactică în învățământul preuniversitar*, *Articolul 102* din **Legea nr. 199/2023** și la *Capitolul VI Condițiile de ocupare a funcțiilor didactice în învățământul preuniversitar*, *Articolul 176* din **Legea nr. 198/2023**, a obligației de a absolvi un program de studii de licență și un program de masterat de cercetare/profesional, ambele în domeniul de specialitate.

2) Regândirea structurii actuale a masteratului didactic/didactic integrat, care în momentul de față nu răspunde exigențelor specialiștilor în științele educației.

3) În formula actuală a legilor educației, este posibilă urmarea unui masterat didactic în regim de gratuitate după absolvirea unui masterat de cercetare/profesional, fără să fie clarificată situația inversă. Solicităm să fie posibilă și urmarea unui masterat de cercetare/profesional după cel didactic, în aceleași condiții de gratuitate.

București, 18 iunie 2025